

***Suvestinė redakcija nuo 2022-07-01 iki 2023-01-03***

*Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20874*

***Nauja redakcija nuo 2022-07-01:***

*Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730*

**NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS  
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS  
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS  
DĖL ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS ORGANIZAVIMO IR  
VYKDYMO, ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ TEISENOS NACIONALINĖJE  
ŽEMĖS TARNYBOJE PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS TAISYKLIŲ  
PATVIRTINIMO**

2014 m. gruodžio 23 d. Nr. 1P-(1.3.)-499  
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 36 straipsniu, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio 2 dalimi, 589 straipsnio 45 dalimi, 615 straipsnio 1 dalimi, Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo“, 5 punktu ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 194 „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos“, 7.14 papunkčiu,

t v i r t i n u pridedamus:

1. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos taisyklės.
2. Žemės naudojimo patikrinimo akto formą.
3. Sprendimo dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo formą.
4. Sprendimo dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo neatlikimo formą.
5. Kriterijų, kuriais vadovaujantis administracinio nusižengimo požymių turinti veika laikoma mažai pavojinga, sąrašą.

Direktorė

Daiva Gineikaitė

PATVIRTINTA  
Nacionalinės žemės tarnybos  
prie Žemės ūkio ministerijos  
direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d.  
įsakymu Nr. 1P-(1.3.)-499  
(Nacionalinės žemės tarnybos  
prie Žemės ūkio ministerijos  
direktoriaus 2021 m. kovo 22 d.  
įsakymo Nr. 1P-65-(1.3 E.) redakcija)

**ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO,  
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ TEISENOS NACIONALINĖJE ŽEMĖS  
TARNYBOJE PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, mažai pavojingos administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos nustatymo ir įforminimo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba) ir žemės naudojimo tvarkos pažeidimų pašalinimo, nutarimų administracinių nusižengimų bylose (toliau – Nutarimas) apskundimo ir skundų dėl Nutarimų nagrinėjimo ir jų perdavimo teismams tvarką, žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnų teises ir pareigas organizuojant ir vykdant žemės naudojimo valstybinę kontrolę, surašant žemės naudojimo patikrinimo aktus (toliau – Patikrinimo aktas) ir administracinius nusižengimus tiriančių pareigūnų bei administracinių nusižengimų bylas nagrinėjančių pareigūnų teises ir pareigas surašant informacinius pranešimus dėl žodinės pastabos pareiškimo (toliau – Pranešimas) ir administracinių nusižengimų protokolus (toliau – Protokolas), nagrinėjant administracinių nusižengimų bylas ir priimant Nutarimus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

2. Taisyklių tikslas – užtikrinti žemės naudojimą reglamentuojančių įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų vykdymą, žemės naudojimo tvarkos pažeidimų skaičiaus mažinimą ir šių pažeidimų pašalinimą.

3. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu, Lietuvos Respublikos žemės įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų registro įstatymu, Žemės naudojimo

valstybinės kontrolės nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), Administracinių nusižengimų registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. 1278 „Dėl Administracinių teisės pažeidimų registro reorganizavimo ir Administracinių nusižengimų registro nuostatų patvirtinimo“, ir kitais teisės aktais.

#### 4. Taisyklėse vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

**4.1. Administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantys pareigūnai** – Tarnybos teritorinio skyriaus vadovai arba kiti Tarnybos valstybės tarnautojai, Tarnybos vadovo įgalioti nagrinėti administracinių nusižengimų bylas ir priimti Nutarimus dėl Administracinių nusižengimų kodekse numatytų administracinių nusižengimų, kurių nagrinėjimas priskirtas Tarnybos kompetencijai, turintys Administracinių nusižengimų kodekse, Taisyklėse ir kituose teisės aktuose jiems suteiktas teises ir pareigas nagrinėjant administracinių nusižengimų bylas bei atliekant kitus su šių bylų nagrinėjimu susijusius veiksmus.

**4.2. Administracinius nusižengimus tiriantys pareigūnai** – teritorinio skyriaus valstybės tarnautojai, Tarnybos vadovo įgalioti pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą, surašyti Protokolus dėl Administracinių nusižengimų kodekse įtvirtintų administracinių nusižengimų, kurių nagrinėjimas priskirtas Tarnybos kompetencijai, priimti Nutarimus paskirti administracinę nuobaudą – įspėjimą dėl Administracinių nusižengimų kodekso 110 straipsnio 1 dalyje ir 333 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų pažeidimų, pareikšti žodines pastabas ir surašyti Pranešimus dėl padarytos mažai pavojingos administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos, turintys Administracinių nusižengimų kodekse, Taisyklėse ir kituose teisės aktuose jiems suteiktas teises ir pareigas tiriant administracinius nusižengimus bei atliekant kitus su administracinių nusižengimų tyrimu susijusius veiksmus.

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

**4.3. Administracinių nusižengimų registras** – valstybės registras, kurio paskirtis registruoti Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka užfiksuotus administracinius nusižengimus jų teisei užtikrinti, rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti fiziniams bei juridiniams asmenims šio registro duomenis, informaciją ir atlikti kitus teisės aktų nustatytus veiksmus.

**4.4. Mažai pavojinga administracinio nusižengimo požymių turinti veika** – Administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių nusižengimų, nustatytų Administracinių nusižengimų kodekso 258 straipsnyje, 261 straipsnio 1 dalyje ir 333 straipsnio 1 dalyje, dėl kurių Tarnyba turi teisę pradėti administracinių nusižengimų

teiseną, požymių turinti veika, kuri laikoma mažai pavojinga ir atitinka Tarnybos vadovo įsakymu patvirtintame Kriterijų, kuriais vadovaujantis administracinio nusižengimo požymių turinti veika laikoma mažai pavojinga, sąraše (toliau – Kriterijų sąrašas) nurodytus kriterijus ir už kurių Administracinių nusižengimų kodekso 22 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą administracinės nuobaudos paskirtį galima įgyvendinti netraukiant asmens administracinę atsakomybę, o administracinius nusižengimus tiriančiam pareigūnui galima nepradėti administracinių nusižengimų teisenos ir pareikšti asmeniui žodinę pastabą surašant Pranešimą.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

**4.5. Neplaninis žemės naudojimo patikrinimas** – privačios nuosavybės teise valdomų žemės sklypų, savivaldybės ar valstybinės žemės sklypų, valstybinės žemės plotų, nesuformuotų atskirais žemės sklypais, naudojimo įvertinimas, atliekamas Tarnybos pareigūnų iniciatyva, kai Tarnybos vadovas ar jo įgaliotas kitas Tarnybos valstybės tarnautojas Nuostatų 10 punkte ir Taisyklių 9 punkte nustatytais atvejais priima motyvuotą sprendimą atlikti šį patikrinimą.

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

*Papunkčio numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

**4.6. Planinis žemės naudojimo patikrinimas** – privačios nuosavybės teise valdomų žemės sklypų, savivaldybės ar valstybinės žemės sklypų, valstybinės žemės plotų, nesuformuotų atskirais žemės sklypais, naudojimo įvertinimas, atliekamas pagal Nuostatų 8 punkte nustatyta tvarka teritorinio skyriaus vadovo patvirtintą numatomų atlikti planinių žemės naudojimo patikrinimų sąrašą (toliau – Sąrašas).

*Papunkčio numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

**4.7. Tarnybos centrinis padalinys** – Tarnybos struktūriniai padaliniai, išskyrus teritorinius skyrius.

*Papunkčio numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

**4.8. Tikrinamas objektas** – privačios nuosavybės teise valdomas žemės sklypas ar valstybinės žemės sklypas arba savivaldybės žemės sklypas, valstybinės žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu.

*Papunkčio numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

**4.9. Teritorinis skyrius** – Tarnybos savarankiškas struktūrinis padalinys, veikiantis apibrėžtoje Lietuvos Respublikos teritorijos dalyje.

*Papunkčio numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

4.10. **Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnai** – Tarnybos teritorinių skyrių valstybės tarnautojai, kurių pareigybių aprašymuose nustatyta funkcija vykdyti žemės naudojimo valstybinę kontrolę, turintys Taisyklių ir kitų teisės aktų jiems suteiktas teises ir pareigas organizuojant ir vykdant žemės naudojimo valstybinę kontrolę, atliekant planinius ir neplaninius žemės naudojimo patikrinimus, surašant Patikrinimo aktus ir atliekant kitus su žemės naudojimo valstybine kontrole susijusius veiksmus, reglamentuotus Nuostatuose, Taisyklėse arba kituose teisės aktuose.

*Papunkčio numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

4.11. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos darbo reglamente, patvirtintame Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 1P-(3.1.)-86 „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“.

*Papunkčio numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

## **II SKYRIUS ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS**

5. Tarnybos vadovas kiekvienais metais patvirtina Nuostatų nustatyta tvarka ir terminais parengtą metinį žemės tvarkymo darbų planą, kuriuo teritoriniams skyriams nustatomas žemės naudojimo patikrinimų skaičius, prioritetai ir gairės, pagal kuriuos parenkami tikrinami objektai.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

6. Vadovaudamiesi metiniu žemės tvarkymo darbų planu, teritorinių skyrių vadovai Nuostatų nustatyta tvarka ir terminais kas ketvirtį įsakymu tvirtina Sąrašą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

7. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnai atlieka teritorinio skyriaus vadovo patvirtintame Sąraše nurodytų tikrinamų objektų planinius žemės naudojimo patikrinimus ir neplaninius žemės naudojimo patikrinimus, inicijuotus Nuostatų 10 punkte ir Taisyklių 9 punkte nustatytais atvejais, pagal Tarnybos vadovo ar jo įgalioto kito Tarnybos valstybės tarnautojo priimtą motyvuotą sprendimą atlikti šį patikrinimą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

7<sup>1</sup>. Planiniai žemės naudojimo patikrinimai atliekami Sąraše nurodytu laikotarpiu, užtikrinant, kad tikrinamo objekto savininkas, naudotojas ar valdytojas ir kiti suinteresuoti asmenys apie numatomą atlikti planinį žemės naudojimo patikrinimą Taisyklių 16 punkte nustatyta tvarka ir terminais būtų informuoti likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomo planinio žemės naudojimo patikrinimo pradžios

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

7<sup>2</sup>. Neplaniniai žemės naudojimo patikrinimai turi būti atlikti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą priėmimo dienos, o kai sprendimas dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo priimtas Taisyklių 9.4, 9.5, 9.7 ir 9.8 papunkčiuose nustatytais pagrindais, – ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo termino, iki kurio turi būti pašalintas pažeidimas arba atkurti sunaikinti arba sugadinti tikrinto objekto riboženkliai. Šie terminai gali būti pratęsti, kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą žemės naudojimo patikrinimas negali būti atliktas, bet ne ilgiau kaip 20 darbo dienų. Neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo terminas pratęsiamas ir tikrinamo objekto savininkas, naudotojas ar valdytojas ir kiti suinteresuotieji asmenys apie pakeistą neplaninio žemės naudojimo patikrinimo datą informuojami Taisyklių 24 punkte nustatyta tvarka ir terminais.

Visais atvejais turi būti užtikrinta, kad neplaninis žemės naudojimo patikrinimas būtų atliktas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, o šį terminą pratęsus, – ne vėliau kaip per 40 darbo dienų nuo sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą priėmimo dienos arba, kai sprendimas dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo priimtas Taisyklių 9.4, 9.5, 9.7 ir 9.8 papunkčiuose nustatytais pagrindais, nuo termino, iki kurio turi būti pašalintas pažeidimas arba atkurti sunaikinti arba sugadinti tikrinto objekto riboženkliai, išskyrus Taisyklių 24 punkte nurodytą atvejį.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

8. Neplaninis žemės naudojimo patikrinimas inicijuojamas esant vienam ar keliems Nuostatų 10 punkte ir Taisyklių 9 punkte reglamentuojamiems pagrindams.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

9. Tarnybos vadovas ar jo įgaliotas kitas Tarnybos valstybės tarnautojas Tarnybos vadovo įsakymu patvirtintos formos sprendimą dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo priima per 15 darbo dienų nuo:

9.1. fizinių ir juridinių asmenų prašymų ir skundų dėl galimų padarytų žemės naudojimo pažeidimų Tarnybos centriniam padalinyje ar teritoriniame skyriuje gavimo dienos;

9.2. kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto motyvuoto prašymo ar pavedimo atlikti žemės naudojimo patikrinimą Tarnybos centriniam padalinyje ar teritoriniame skyriuje gavimo dienos;

9.3. informacijos apie galimus padarytus žemės naudojimo pažeidimus Tarnybos centriniam padalinyje ar teritoriniame skyriuje gavimo dienos arba kilusių pagrįstų įtarimų apie padarytus žemės naudojimo pažeidimus atsiradimo (paaiškėjimo) dienos;

9.4. administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui surašyto Protokolo surašymo dienos, kai Taisyklių 74 punkte nustatyta tvarka jam pasiūloma pašalinti pažeidimą ir numatomas pakartotinis žemės naudojimo patikrinimas kontroliuojant, kaip vykdomi duoti nurodymai dėl pažeidimų pašalinimo;

9.5. Nutarimo nutraukti administracinio nusižengimo teiseną priėmimo dienos, kai asmeniui negali būti taikoma administracinė atsakomybė pagal Administracinių nusižengimų kodekso nuostatas, tačiau nustatoma, kad šis asmuo turi pareigą pašalinti nustatytus žemės naudojimo pažeidimus ir numatomas pakartotinis žemės naudojimo patikrinimas kontroliuojant, kaip vykdomi duoti nurodymai dėl pažeidimų pašalinimo;

9.6. Lietuvos Respublikos įstatymo ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimto teisės akto, kuriuo nustatomi neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo pagrindai, įsigaliojimo dienos, išskyrus Taisyklių 10 punkte nurodytą atvejį;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

9.7. Pranešimo surašymo dienos, kai asmens padarytas pažeidimas laikomas mažai pavojinga administracinio nusižengimo požymių turinčia veika, kuri žemės naudojimo patikrinimo metu nepašalinata, ir Taisyklių 75<sup>1</sup> punkte nustatyta tvarka jam pasiūloma pašalinti šį pažeidimą ir kai numatomas pakartotinis žemės naudojimo patikrinimas, kontroliuojant, kaip vykdomi duoti nurodymai dėl mažai pavojingos administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos pašalinimo

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

9.8. Patikrinimo akto arba Faktinių duomenų patikrinimo vietoje akto surašymo dienos, kai atlikto žemės naudojimo patikrinimo ar faktinių duomenų patikrinimo vietoje metu nustatyta, kad visi tikrinto objekto riboženkliai ar jų dalis yra sunaikinti arba sugadinti ir tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui arba jų atstovams teritorinio skyriaus raštu pasiūlyta imtis būtinų priemonių, skirtų sunaikintiems ar sugadintiems riboženkliams atkurti, ir kai numatomas žemės naudojimo patikrinimas, kontroliuojant, ar po pateikto pasiūlymo (įspėjimo) buvo atkurti sunaikinti arba sugadinti tikrinto objekto riboženkliai.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

10. Tarnybos vadovas ar jo įgaliotas kitas Tarnybos valstybės tarnautojas sprendimą atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą gali priimti ir per ilgesnį nei 15 darbo dienų terminą nuo Lietuvos Respublikos įstatymo ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimto teisės akto, kuriuo nustatomi neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo pagrindai, įsigaliojimo, jeigu, atsižvelgiant į reikalingų įvertinti dokumentų apimtį ir reikalingų identifikuoti tikrinimo objektų kiekį ar dėl kitų svarbių priežasčių, per šį terminą nėra galimybės priimti sprendimo (-ų) dėl neplaninio (-ių) patikrinimo (-ų) atlikimo.

11. Tarnybos vadovas ar jo įgaliotas kitas Tarnybos valstybės tarnautojas per Taisyklių 9 punkte nustatytą terminą, o Taisyklių 11.3 papunktyje nurodytu atveju, – per Taisyklių 14 punkto antrojoje pastraipoje nustatytą terminą priima sprendimą neatlikti neplaninio žemės naudojimo patikrinimo, jeigu nustatoma, kad fizinio ir (ar) juridinio asmens arba kito viešojo administravimo subjekto:

11.1. prašyme, skunde ar pavedime nepateikti nauji faktiniai duomenys, leidžiantys abejoti ankstesnio žemės naudojimo patikrinimo metu nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis ir padarytomis išvadomis dėl tikrinto objekto savininko, naudotojo ar valdytojo galimai daromų žemės naudojimo pažeidimų tame pačiame tikrintame objekte;

11.2. prašymas arba skundas grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais;

11.3. prašymas, skundas ar pavedimas dėl žemės naudojimo patikrinimo atlikimo Tarnybai arba teritoriniam skyriui pateiktas nagrinėti ne pagal kompetenciją;

11.4. pateikta informacija ir (ar) dokumentai patvirtina, kad išnyko arba iš esmės pasikeitė aplinkybės, dėl kurių Taisyklių nustatyta tvarka priimtas sprendimas dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo tapo nebeaktualus (pavyzdžiui, pažeidimas pašalintas anksčiau, nei suplanuotas atlikti pakartotinis žemės naudojimo patikrinimas, todėl nebėra poreikio atlikti šį patikrinimą ir pan.).

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

11<sup>1</sup>. Taisyklių 11.4 papunkčio pagrindu priimtas sprendimas dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo neatlikimo laikomas neatsiejama sprendimo dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo, kuris priimtas dėl to paties tikrinamo objekto neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo, dalimi.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

12. Apie priimtą sprendimą neatlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą fizinis ir (ar) juridinis asmuo arba kitas viešojo administravimo subjektas informuojamas Taisyklių 17 punkte nustatyta tvarka ir terminais nurodant priimto sprendimo neatlikti neplaninio patikrinimo pagrindą (priežastį).

Tuo atveju, jeigu sprendimas neatlikti neplaninį patikrinimą priimtas Taisyklių 11.3 papunkčio pagrindu, fizinis ir (ar) juridinis asmuo arba kitas viešojo administravimo subjektas Tarnybos centrinio padalinio ar teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu pašto siunta, per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo naudojant pašto tinklą informacinę sistemą (toliau – E. pristatymo sistema) arba elektroniniu paštu, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos informuojamas apie priimtą sprendimą neatlikti neplaninio žemės naudojimo patikrinimo ir šio sprendimo priėmimo pagrindą (priežastį), o jo pateiktas prašymas ir (ar) skundas persiunčiamas kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai pranešama asmeniui.

13. Kai asmens pateikto prašymo ar skundo turinys nekonkretus, nesuprantamas arba iš nurodytų duomenų nėra galimybės identifikuoti konkretaus tikrinimo objekto, galimai daromų žemės naudojimo pažeidimų arba kitų duomenų, be kurių negali būti priimtas motyvuotas sprendimas dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo, ir tokios informacijos ir duomenų Tarnybos centrinis padalinys arba teritorinis skyrius pats negali gauti, per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos Tarnybos centrinio padalinio ar teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu pašto siunta, per E. pristatymo sistemą arba elektroniniu paštu, kreipiamasi į asmenį dėl pateikto prašymo ar skundo patikslinimo ir pranešama, kad asmens prašymo ar skundo nagrinėjimas stabdomas, iki bus pateikta informacija arba duomenys, reikalingi sprendimui dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo priimti. Kreipiantis į asmenį dėl jo pateikto prašymo ar skundo patikslinimo, turi būti nustatytas konkretus terminas, per kurį asmuo turi pateikti prašomą informaciją arba duomenis ir kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos. Jeigu fizinis ir (ar) juridinis asmuo per nustatytą terminą nepateikė prašytos pateikti informacijos arba duomenų, prašymas ir (ar) skundas nenagrinėjamas ir nepriimamas sprendimas dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo arba neatlikimo.

14. Priimti sprendimai dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo arba neatlikimo Tarnybos dokumentų valdymo sistemoje (toliau – DVS) turi būti užregistruojami ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šių sprendimų priėmimo dienos.

Sprendimai dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo neatlikimo, priimti Taisyklių 11.3 papunktyje nurodytu atveju, turi būti priimti ir DVS užregistruoti taip, kad informacija apie priimtą sprendimą neatlikti neplaninio žemės naudojimo patikrinimo būtų pateikta asmeniui arba kitam viešojo administravimo subjektui, pateikusiam prašymą ar skundą, ir šio asmens pateiktas prašymas ir (ar) skundas persiųstas kompetentingam viešojo administravimo subjektui ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo Tarnybos centriniam padalinyje arba teritoriniame skyriuje gavimo dienos.

15. Atskiras sprendimas atlikti organizuojamą planinį žemės naudojimo patikrinimą nepriimamas.

15<sup>1</sup>. Taisyklių nustatyta tvarka priimtas sprendimas dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo gali būti patikslintas (pakeistas) arba pripažintas netekusiu galios šį sprendimą priėmusio Tarnybos vadovo ar jo įgalioto kito Tarnybos valstybės tarnautojo sprendimu, įformintu įsakymu, Viešojo administravimo įstatymo 15 ir 16 straipsniuose nustatyta tvarka ir pagrindais.

Tais atvejais, kai nustatoma, kad sprendime dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo nurodyti tikrinamo objekto savininkas, naudotojas ar valdytojas ir (ar) kitas (-i) suinteresuotas (-i) asmuo (-enys) pasikeitė, Taisyklių nustatyta tvarka ir terminais priimtas ir atitinkamiems asmenims pateiktas sprendimas dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo nekeičiamas ir naujas sprendimas dėl to paties tikrinamo objekto nepriimamas. Tokiais atvejais sprendimai dėl neplaninių žemės naudojimo patikrinimų atlikimo naujam tikrinamo objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui ir (ar) kitam (-iems) suinteresuotam (-iems) asmeniui (-ims) įteikiami Taisyklių 17<sup>1</sup> punkte nustatyta tvarka.

*Papildyta punktu:*

*Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730*

16. Tikrinamo objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui ir kitiems suinteresuotiems asmenims apie numatomo vykdyti planinio žemės naudojimo patikrinimo pagrindą, terminą ir dalyką turi būti pranešta teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu pašto siunta, per E. pristatymo sistemą arba elektroniniu paštu, likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomo žemės naudojimo patikrinimo pradžios. Kartu su pranešimu apie planinį žemės naudojimo patikrinimą turi būti išsiunčiamas Žemės naudojimo tvarkos reikalavimų žemės naudotojams kontrolinis klausimynas, kurio forma patvirtinta Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2017

m. sausio 5 d. įsakymu Nr. 1P-11-(1.3 E.) „Dėl Žemės naudojimo tvarkos reikalavimų žemės naudotojams kontrolinio klausimyno patvirtinimo“.

17. Tikrinamo objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui ir kitiems suinteresuotiems asmenims apie numatomo vykdyti neplaninio žemės naudojimo patikrinimo pagrindą, terminą ir dalyką, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsniu, turi būti pranešta teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu pašto siunta, per E. pristatymo sistemą arba elektroniniu paštu, per 3 darbo dienas nuo sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą priėmimo dienos, išskyrus atvejus, kai šis terminas gali būti trumpesnis, jeigu yra rizika, kad iki numatomo neplaninio žemės naudojimo patikrinimo pradžios liktų mažiau kaip 10 darbo dienų. Turi būti užtikrinta, kad asmuo apie neplaninį žemės naudojimo patikrinimą būtų informuotas likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomo neplaninio žemės naudojimo patikrinimo, išskyrus Taisyklių 17<sup>1</sup> punkte nurodytą atvejį.

Kartu su pranešimu apie numatomą vykdyti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą tikrinamo objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui turi būti išsiunčiama Tarnybos vadovo ar jo įgalioto kito Tarnybos valstybės tarnautojo priimto sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą kopija. Sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą kopija tikrinamo objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui esant poreikiui papildomai gali būti įteikta ir prieš pradedant neplaninio žemės naudojimo patikrinimo veiksmus vietovėje.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

17<sup>1</sup>. Taisyklių 17 punkte įtvirtintas reikalavimas užtikrinti, kad asmuo apie neplaninį žemės naudojimo patikrinimą būtų informuotas likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomo neplaninio žemės naudojimo patikrinimo netaikomas tais atvejais, kai tinkamai atlikus Taisyklių 17 punkte nustatytus veiksmus, likus mažiau nei 10 darbo dienų iki numatomo neplaninio žemės naudojimo patikrinimo nustatoma, kad pasikeitė tikrinamo objekto savininkas, naudotojas ar valdytojas ir kitas (-i) suinteresuotas (-i) asmuo (-enys), kurie nurodyti priimtame sprendime atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą ir kurie informuoti apie numatomą atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą. Tokiu atveju naujam tikrinamo objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui ir (ar) kitam (-iems) suinteresuotam (-iems) asmeniui (-ims) sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą kopija turi būti įteikta prieš pradedant neplaninio žemės naudojimo patikrinimo veiksmus vietovėje, o šiems asmenims nedalyvaujant neplaniniame žemės naudojimo patikrinime, – Taisyklių 41 punkte nustatyta tvarka ir terminais kartu su siunčiama Patikrinimo akto kopija su priedais.

Tais atvejais, kai likus daugiau nei 10 darbo dienų iki numatomo neplaninio žemės naudojimo patikrinimo pradžios nustatoma, kad sprendime dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo nurodyti tikrinamo objekto savininkas, naudotojas ar valdytojas ir kitas (-i) suinteresuotas (-i) asmuo (-enys) pasikeitė, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šių aplinkybių nustatymo dienos naujas tikrinamo objekto savininkas, naudotojas ar valdytojas ir (ar) naujas (-i) kitas (-i) suinteresuotas (-i) asmuo (-enys) apie numatomą vykdyti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą ir priimtą sprendimą atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą informuojami Taisyklių 17 punkte nustatyta tvarka.

*Papildyta punktu:*

*Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730*

18. Fizinis ir (ar) juridinis asmuo, pranešęs apie galimus padarytus žemės naudojimo tvarkos pažeidimus, teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu pašto siunta, per E. pristatymo sistemą arba elektroniniu paštu, per 3 darbo dienas nuo sprendimo atlikti arba neatlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą priėmimo dienos Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka turi būti informuojamas apie priimtą sprendimą atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą arba jo neatlikti kartu pateikiant šio sprendimo kopiją.

19. Teritorinis skyrius, turėdamas informacijos, kad galimų žemės naudojimo pažeidimų tyrimo kompetencija priskirta ne tik Tarnybai, bet ir kitai viešojo administravimo institucijai, į žemės naudojimo patikrinimą turi teisę pakviesti kitų viešojo administravimo subjektų (saugomų teritorijų direkcijų, Valstybinės miškų tarnybos, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos ir kitų) atstovą (-us). Šioms institucijoms apie žemės naudojimo patikrinimą turi būti pranešta per E. pristatymo sistemą likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomo žemės naudojimo patikrinimo pradžios.

20. Teritorinis skyrius į organizuojamą neplaninį žemės naudojimo patikrinimą turi teisę pakviesti fizinį ir (ar) juridinį asmenį, pranešusį apie galimus padarytus žemės naudojimo tvarkos pažeidimus, jeigu mano, kad šio asmens dalyvavimas galėtų būti naudingas vykdant šį patikrinimą. Asmeniui, pranešusiam apie galimus padarytus žemės naudojimo tvarkos pažeidimus, apie žemės naudojimo patikrinimą turi būti pranešta teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu pašto siunta, per E. pristatymo sistemą arba elektroniniu paštu, likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomo neplaninio žemės naudojimo patikrinimo pradžios.

21. Taisyklių 16, 17, 18 ir 20 punktuose nurodytiems fiziniams asmenims pranešimai siunčiami jų faktinės arba (jei nežinoma faktinė) deklaruotos gyvenamosios vietos adresu arba E. pristatymo sistema (jeigu dokumento gavėjo E. pristatymo dėžutė yra aktyvuota) ar elektroniniu paštu (jei žinomas elektroninio pašto adresas), juridiniams asmenims pranešimai siunčiami juridinio

asmens buveinės adresu arba E. pristatymo sistema (jeigu dokumento gavėjo E. pristatymo dėžutė yra aktyvuota) ar elektroniniu paštu (jei žinomas elektroninio pašto adresas). Siunčiamuose pranešimuose informacija turi būti pateikiama nepažeidžiant numatomo tikrinti objekto savininko, naudotojo ar valdytojo ir kitų suinteresuotų asmenų, taip pat fizinio ir (ar) juridinio asmens, pranešusio apie galimus padarytus žemės naudojimo tvarkos pažeidimus, asmens duomenų teisinės apsaugos nuostatų, įtvirtintų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir Reglamente (ES) 2016/679.

22. Žemės naudojimo patikrinimai gali būti atlikti nedalyvaujant žemės savininkui, naudotojui ar valdytojui arba kitiems suinteresuotiems (kviestiniams) asmenims tik tuo atveju, jeigu jiems Taisyklių nustatyta tvarka ir terminais buvo pranešta apie numatomo atlikti planinio arba neplaninio žemės naudojimo patikrinimo datą, tačiau jie numatyto laiku neatvyko, išskyrus Taisyklių 17<sup>1</sup> ir 23 punktuose nurodytais atvejais.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

23. Tuo atveju, jeigu organizuojamas neplaninis valstybinės žemės sklypo ir (arba) valstybinės žemės ploto, nesuformuoto atskiru žemės sklypu, kurie neperduoti naudotis tretiesiems asmenims, žemės naudojimo patikrinimas, dalyvauti šiame patikrinime nekviečiami galimą pažeidimą padarę asmenys ir su tikrintinu objektu besiribojančių žemės sklypų savininkai ar naudotojai, tačiau, jeigu nustatoma, kad nedalyvaujant šiems asmenims žemės naudojimo patikrinimą atlikti būtų sudėtinga arba neįmanoma, minėti asmenys į žemės naudojimo patikrinimą gali būti kviečiami.

24. Planinis arba neplaninis žemės naudojimo patikrinimas gali būti atidėtas tuo atveju, kai yra gautas motyvuotas ir dokumentais pagrįstas žemės savininko, naudotojo ar valdytojo arba kitų suinteresuotų asmenų prašymas atidėti žemės naudojimo patikrinimą ir teritorinio skyriaus vadovas nurodytus motyvus ir (ar) priežastis pripažįsta svarbiomis ir nusprendžia, kad siekiant išsamiai, visapusiškai ir objektyviai atlikti žemės naudojimo patikrinimą yra būtinas tikrinamo objekto savininko, naudotojo ar valdytojo arba kitų suinteresuotų asmenų dalyvavimas. Priežastis laikoma svarbia, jeigu ji nepriklauso nuo suinteresuoto asmens valios ir dėl to jis praranda galimybę laiku realizuoti tam tikras savo teises. Tokiomis priežastimis gali būti laikoma liga, iš anksto suplanuotas įvykis, kurio datos pakeisti nėra galimybės, ir pan.

Sprendimas atidėti arba neatidėti žemės naudojimo patikrinimą įforminamas teritorinio skyriaus raštu, kuris, neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atveju, laikytinas neatsiejama sprendimo dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo dalimi.

Apie priimtą sprendimą, įformintą teritorinio skyriaus raštu, atidėti arba neatidėti planinį arba neplaninį žemės naudojimo patikrinimą, tikrinamo objekto savininkas, naudotojas ar valdytojas ir kiti suinteresuoti asmenys per 20 darbo dienų nuo prašymo atidėti žemės naudojimo patikrinimą gavimo dienos turi būti informuoti pateikiant šį teritorinio skyriaus raštą, kuris siunčiamas pašto siunta, per E. pristatymo sistemą arba elektroniniu paštu. Apie teritorinio skyriaus raštu priimtą sprendimą atidėti arba neatidėti žemės naudojimo patikrinimą tikrinamo objekto savininkas, naudotojas ar valdytojas ir kiti suinteresuoti asmenys turi būti informuoti per trumpesnę nei 20 darbo dienų terminą, jeigu iki numatomo atlikti žemės naudojimo patikrinimo pradžios liktų mažiau nei 10 darbo dienų. Tuo atveju, jeigu priimtas sprendimas atidėti žemės naudojimo patikrinimą, siunčiamu pranešimu suinteresuoti asmenys turi būti informuoti apie naują žemės naudojimo patikrinimo datą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

25. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas, prieš atlikdamas žemės naudojimo patikrinimą, privalo įvertinti teritoriniame skyriuje saugomus su tikrinamu objektu susijusius dokumentus ir kitą aktualią informaciją:

25.1. žemės sklypo suformavimo dokumentus (abrisą, žemės sklypo planą, žemės naudojimo plotų eksplikaciją, žemės naudmenų plotų skaičiavimo žiniaraštį, žemės sklypo paženklinimo–parodymo vietovėje aktą, žemės sklypo kadastro duomenų formą, kitus žemės tvarkymo byloje esančius dokumentus, taip pat žemės sklypo kadastro duomenų byloje esančius dokumentus);

25.2. žemės sklypo nuosavybės, valdymo ir naudojimo teises pagrindžiančius dokumentus (valstybinės žemės pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos, patikėjimo sutartis, kitus individualius administracinius teisės aktus, susijusius su valstybinės žemės sklypo patikėjimo teisės perdavimu kitiems subjektams, sprendimus dėl nuosavybės teisių atkūrimo ir kitus valstybinės žemės privatizavimo dokumentus);

25.3. Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastre įregistruotus duomenis, įskaitant, bet neapsiribojant žemės sklypo daiktinėmis teisėmis, jų suvaržymu, kitais juridiniais faktais;

25.4. aktualius teritorijų planavimo dokumentus, kartografinę medžiagą (Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10000 skaitmeninį rastrinį ortofotografinį žemėlapią ORT10LT, Georeferencinio pagrindo kadastro duomenis, valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planus, statinių išdėstymo schemas, namų valdų techninių apskaitų bylose esančius duomenis ir kituose šaltiniuose esančią informaciją);

25.5. Tarnybos išduotus sutikimus, leidimus ir kitus su žemės valdymu, naudojimu ir disponavimu susijusius dokumentus;

25.6. jeigu tikrinamas valstybinės žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu (taip pat ir bendro naudojimo kelias, kuriuo užimtas žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu), su šiuo valstybinės žemės plotu besiribojančių žemės sklypų suformavimo dokumentuose esančią informaciją;

25.7. informaciją, gautą iš kitų viešojo administravimo institucijų, įstaigų, įmonių, valstybės registru ir kitų šaltinių;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

25.8. informaciją apie paskutinį tikrinamo objekto žemės naudojimo patikrinimą ir jo rezultatus, įskaitant duomenis apie nustatytus pažeidimus ir taikytas poveikio priemones ar priimtus kitus susijusius sprendimus.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

26. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas, prieš pradėdamas žemės naudojimo patikrinimo veiksmus vietovėje, o dalyvauti patikrinime kviestų asmenų vėlavimo į šį patikrinimą atveju, – jau vykdomo žemės naudojimo patikrinimo vietovėje metu:

26.1. žemės savininkui, naudotojui ar valdytojui ir kitiems suinteresuotiems asmenims privalo prisistatyti, pateikdamas valstybės tarnautojo pažymėjimą, ir žodžiu paaiškinti patikrinimo pagrindą ir tikslą;

26.2. identifikuoti asmenų, atvykusių dalyvauti žemės naudojimo patikrinime, asmens tapatybę pagal asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą arba, jei patikrinime dalyvauja kitos viešojo administravimo institucijos atstovas, valstybės tarnautojo arba darbuotojo pažymėjimą;

26.3. informuoti, kad patikrinimo metu bus atliekama fotofiksacija, gautos fotonuotraukos bus naudojamos be atskiros asmens sutikimo žemės naudojimo valstybinės kontrolės tikslais ir nebus viešinamos ir teikiamos tretiesiems asmenims arba kitoms viešojo administravimo institucijoms, išskyrus atvejus, jeigu šie duomenys reikalingi ir turi būti teikiami kitos institucijos tiesioginėms funkcijoms atlikti.

27. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas, atlikdamas žemės naudojimo patikrinimą, privalo:

27.1. patikrinti, ar tikrinamo objekto savininkas (naudotojas ar valdytojas), naudodamasis žemės sklypu ar valstybinės žemės plotu, nesuformuotu atskiru žemės sklypu, laikosi Nuostatų 11.1–11.10 papunkčiuose nurodytų šiam žemės sklypui ar valstybinės žemės plotui, nesuformuotam

atskiru žemės sklypu, taikytinų reikalavimų. Tikrinamam objektui taikytinų Nuostatų 11.1–11.10 papunkčiuose nurodytų reikalavimų laikymasis privalo būti patikrintas ir Taisyklių 27.2 papunktyje nurodytu atveju;

27.2. įvertinti asmens prašyme, skunde ir (ar) kito viešojo administravimo subjekto pavedime nurodytas aplinkybes, jeigu žemės naudojimo patikrinimas atliekamas pagal šiuos dokumentus (asmens prašymą, skundą ir (ar) kito viešojo administravimo subjekto pavedimą);

27.3. patikrinti, ar pašalinti pirmiau nustatyti žemės naudojimo pažeidimai, jeigu atliekamas pakartotinis žemės naudojimo patikrinimas, kontroliuojant, kaip vykdomi duoti nurodymai dėl pažeidimų pašalinimo, ir pažymėti duomenis dėl pažeidimų pašalinimo arba nepašalinimo tam skirtoje Patikrinimo akto vietoje;

27.4. patikrinti, ar sunaikinti arba sugadinti tikrinamo objekto riboženkliai yra atkurti, jeigu atliekamas žemės naudojimo patikrinimas, kontroliuojant, ar po pateikto pasiūlymo (įspėjimo) buvo atkurti sunaikinti arba sugadinti tikrinto objekto riboženkliai.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

28. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas žemės naudojimo patikrinimo metu atlieka šiuos veiksmus:

28.1. vizualiai apžiūri tikrinamą objektą ir atlieka fotofiksaciją. Fotonuotraukos turi būti informatyvios, esant techninėms galimybėms, nuotraukose turi būti nurodoma fotofiksavimo data ir laikas. Fotofiksacijos taškai parenkami taip, kad iš jų būtų matoma kuo daugiau tikrinamo objekto faktinės būklės elementų (pvz.: įtvirtinti riboženkliai, elektros linijos, tvoros, keliai, melioracijos grioviai ir pan.), bet nebūtų užfiksuojami asmenys. Fotonuotraukos, kuriose užfiksuoti asmenų fragmentai, iš kurių nėra galimybės identifikuoti konkretaus asmens, nepažeidžia asmenų asmens duomenų teisinės apsaugos nuostatų, įtvirtintų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir Reglamente (ES) 2016/679;

28.2. techninėmis priemonėmis nustato tikrinamo objekto privatizavimo (suformavimo) dokumentuose nurodytų ribų atitiktį faktiškai naudojamoms riboms;

28.3. jeigu tikrinamas valstybinės žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu (taip pat ir bendro naudojimo kelias, kuriuo užimtas žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu), techninėmis priemonėmis nustato su šiuo žemės plotu besiribojančių žemės sklypų privatizavimo (suformavimo) dokumentuose nurodytas ribas ir faktiškai naudojamo valstybinės žemės ploto ribas;

28.4. techninėmis priemonėmis nustato tikrinamame objekte esančių statinių, žemės naudmenų, kitų situacijos elementų vietą ir, jei reikalinga, atstumus tarp statinių, žemės naudmenų, kitų situacijos elementų ir (ar) tikrinamo objekto juridinių bei faktinių ribų.

28.5. jeigu žemės naudojimo patikrinimo metu nustatomi žemės naudojimo tvarkos pažeidimo (-ų) požymiai:

28.5.1. pasiūlo asmeniui šio žemės naudojimo patikrinimo metu nedelsiant, žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūno akivaizdoje, pašalinti nustatytą (-us) galimą (-us) pažeidimą (-us) ir tai pažymi tam skirtoje Patikrinimo akto vietoje;

28.5.2. Patikrinimo akte, tam skirtoje vietoje pažymi, ar asmuo žemės naudojimo patikrinimo metu pašalino nustatytą (-us) galimą (-us) pažeidimą (-us), ar minėto (-ų) galimo (-ų) pažeidimo (-ų) nepašalino;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

28.6. atlikdamas pakartotinį žemės naudojimo patikrinimą, kontroliuojant, kaip vykdomi duoti nurodymai dėl ankstesnio žemės naudojimo patikrinimo metu nustatytų pažeidimų pašalinimo, Patikrinimo akte, tam skirtoje vietoje pažymi, ar pažeidimas yra pašalintas, ar ne;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

28.7. pasiūlo žemės naudojimo patikrinime dalyvaujantiems asmenims Patikrinimo akte pateikti paaiškinimus, prašymus ir (ar) pastabas dėl atlikto žemės naudojimo patikrinimo, jo metu nustatytų aplinkybių ir (ar) pažeidimo (-ų) ir tai pažymi tam skirtoje Patikrinimo akto vietoje.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

29. Žemės naudojimo patikrinimo metu skirtingomis techninėmis priemonėmis nustatant tikrinamo objekto ribos posūkio tašką, nustatytą atliekant šio objekto kadastrinius matavimus valstybinėje koordinačių sistemoje ar kito situacijos elemento padėtį vietovėje, laikomasi Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, 32.1.2.2.2 papunktyje nurodyto riboženklų koordinačių nustatymo tikslumo.

30. Jeigu žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas, atlikdamas tikrinamo objekto žemės naudojimo patikrinimą, pastebi gretimame ar kitame žemės sklype, valstybinės žemės plote, nesuformuotame atskiru žemės sklypu, galimų padarytų žemės naudojimo tvarkos pažeidimų požymių, atlieka šių galimai daromų pažeidimų požymių fotofiksaciją ir apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo žemės naudojimo patikrinimo atlikimo dienos informuoja bei fotonuotraukas pateikia Tarnybos vadovui ar jo įgaliotam kitam Tarnybos valstybės tarnautojui, turinčiam teisę priimti sprendimą dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo. Siekiant užfiksuoti galimai

daromus žemės naudojimo pažeidimus ne tikrinamame objekte, fotofiksacija turi būti atliekama nepažeidžiant (nežeinant į žemės valdos ribas) aiškių šio žemės sklypo ribų (tvorų, vietovėje įtvirtintų riboženklių ir pan.).

31. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas žemės naudojimo patikrinimo metu:

31.1. turi atlikti visus būtinus ir reikalingus veiksmus, kurie užtikrintų tinkamą pažeidimo kvalifikavimą;

31.2. nustatęs, kad sunaikinti arba sugadinti tikrinamo objekto riboženkliai po teritorinio skyriaus raštu tikrinamo objekto savininkui (naudotojui ar valdytojui) pateikto pasiūlymo (įspėjimo) per šiame rašte nurodytą terminą imtis būtinų priemonių sunaikintiems arba sugadintiems tikrinamo objekto riboženkliais atkurti yra neatkurti, žemės naudojimo patikrinimo metu surašytą Patikrinimo aktą, užregistruotą DVS, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo užregistravimo perduoda teritorinio skyriaus vedėjui, kuris šiuos duomenis įvertinti perduoda administracinius nusižengimus tiriančiam pareigūnui Administracinių nusižengimų kodekso ir Taisyklių nustatyta tvarka administracinių nusižengimų teisenai pradėti, jeigu nėra aplinkybių, dėl kurių administracinių nusižengimų teiseną negali būti pradėta.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

32. Žemės naudojimo patikrinimas užbaigiamas surašant Tarnybos vadovo įsakymu patvirtintos formos Patikrinimo aktą ir, planinio žemės naudojimo patikrinimo atveju, Žemės naudojimo tvarkos reikalavimų žemės naudotojams kontrolinį klausimyną.

### **III SKYRIUS PATIKRINIMO AKTO SURAŠYMAS IR JO TVARKYMAS**

33. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas dėl kiekvieno tikrinamo objekto surašo atskirą Patikrinimo aktą. Kai yra atliekamas patikrinimas, susijęs su keliais žemės sklypais (pavyzdžiui, dėl bendros žemės sklypų ribos), ir nėra tikslinga surašyti atskirą Patikrinimo aktą, gali būti surašomas bendras (vienas) Patikrinimo aktas.

34. Patikrinimo aktas turi būti užpildytas aiškiai, išsamiai aprašant nustatytas aplinkybes pagal visus tikrinamam objektui taikytinus Nuostatų 11.1–11.10 papunkčius, taip pat aprašant patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, nurodytas asmens prašyme, skunde ir (ar) kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto pavedime, jeigu patikrinimas atliekamas pagal šiuos dokumentus (asmens prašymą, skundą ir (ar) kito viešojo administravimo subjekto pavedimą). Visos Patikrinimo akto dalys ir punktai turi būti užpildyti.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

35. Patikrinimo akte nurodoma (aprašoma):

35.1. teritorinio skyriaus pavadinimas;

35.2. Patikrinimo akto surašymo data, laikas (valandomis ir minutėmis) ir vieta;

35.3. Patikrinimo akto registracijos data ir numeris, suteiktas jo registracijos DVS metu;

35.4. žemės naudojimo patikrinimą atlikusio (-ių) žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūno (-ų) pareigos, vardas (-ai) ir pavardė (-ės);

35.5. duomenys apie žemės naudojimo patikrinime dalyvavusius (nedalyvavusius) fizinius asmenis ar jų atstovus ir juridinių asmenų ir kitų užsienio organizacijų atstovus:

35.5.1. fizinio asmens vardas ir pavardė, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos teisinė forma ir pavadinimas, jam (-ai) atstovaujančio fizinio asmens pareigos, vardas ir pavardė;

35.5.2. fizinio asmens adresas korespondencijai (jeigu nežinomas, nurodoma gyvenamoji vieta (pagrindinė vieta, kurioje asmuo faktiškai dažniausiai gyvena ir su kuria jis yra labiausiai susijęs, jeigu faktinė gyvenamoji vieta nesutampa su deklaruojama, nurodoma ir deklaruojama gyvenamoji vieta) ir (ar) juridinio asmens adresas korespondencijai (jeigu nežinomas, nurodomas buveinės adresas);

35.5.3. kiti kontaktiniai duomenys (fizinio, juridinio asmens arba kitos užsienio organizacijos telefono numeris, elektroninis paštas);

35.5.4. nurodant duomenis apie patikrinime nedalyvavusius asmenis, be duomenų, išdėstytų Taisyklių 35.5.1–35.5.3 papunkčiuose, papildomai nurodoma, koku teritorinio skyriaus raštu (data ir registracijos numeris) šie asmenys kvieisti į patikrinimą;

35.5.5. duomenys apie žemės naudojimo patikrinime dalyvavusius kitus Tarnybos darbuotojus, suinteresuotus asmenis ir (ar) viešojo administravimo institucijų atstovus (Tarnybos darbuotojo pareigos, vardas ir pavardė, kitos viešojo administravimo institucijos atstovo pareigos, vardas ir pavardė, kito (-ų) suinteresuotojo (-ųjų) asmens (-ų) vardas (-ai) ir pavardė (-ės));

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

35.6. patikrinimo pagrindas: Tarnybos teritorinio skyriaus vadovo įsakymas, kuriuo patvirtintas planinių žemės naudojimo patikrinimų sąrašas, arba Tarnybos vadovo ar jo įgalioto kito Tarnybos valstybės tarnautojo priimtas sprendimas atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą;

35.7. žemės naudojimo patikrinimo tikslas: tikrinamam objektui taikytini Nuostatų 11.1–11.10 papunkčiai, pagal kuriuos objektas tikrinamas;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

35.8. duomenys apie tikrinamą objektą:

35.8.1. tikrinamo objekto savininko ir, jeigu yra, naudotojo ar valdytojo vardas (-ai) ir pavardė (-ės), juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos teisinė forma ir pavadinimas;

35.8.2. tikrinamo objekto adresas (jeigu objektui adresas nesuteiktas, nurodomi savivaldybės, kadastro vietovės ir gyvenamosios vietovės pavadinimai, gali būti nurodoma tikrinamo objekto padėtis vietovėje (stabilių elementų atžvilgiu));

35.8.3 žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas (jeigu žemės sklypas suformuotas) arba kokiai veiklai valstybinės žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu, naudojamas;

35.8.4 žemės sklypo unikalus numeris (jeigu žemės sklypas nėra įregistruotas Nekilnojamojo turto registre, o tik suprojektuotas teritorijų planavimo dokumente arba žemės valdos projekte, nurodomas projektinis numeris);

35.8.5 tikrinamo objekto plotas (ha);

35.8.6 žemės naudojimo ar nuosavybės teisės įgijimo teisinis pagrindas (nuomos, panaudos, patikėjimo, pirkimo–pardavimo sutarties sudarymo data ir numeris, Tarnybos vadovo arba Tarnybos teritorinio skyriaus vadovo įsakymo data ir numeris);

35.8.7 žemės naudojimo terminas, nurodytas nuomos, panaudos, patikėjimo sutartyje arba Tarnybos vadovo ar teritorinio skyriaus vadovo įsakyme;

35.8.8. informacija apie paskiausią žemės naudojimo patikrinimą ir jo rezultatus, nurodant Patikrinimo akto datą ir numerį, nustatytus žemės naudojimo tvarkos pažeidimus, įskaitant ir pažeidimus, kurie buvo pripažinti mažai pavojinga administracinio nusižengimo požymių turinčia veika, ir taikytas poveikio priemones ir (ar) pareikštas žodines pastabas;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

35.9. aprašoma žemės naudojimo patikrinimo metu vietovėje užfiksuota faktinė (esama) situacija;

35.10. nurodoma, ar laikomasi tikrinamam objektui taikytinų Nuostatų 11.1–11.10 papunkčiuose išvardytų žemės naudojimo tvarkos reikalavimų;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

35.11. nurodomi nustatyti galimi žemės naudojimo tvarkos pažeidimai ir pažeistos teisės aktų nuostatos;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

35.12. jei reikia, Patikrinimo akte esančiame tuščiame laukelyje nubraižoma situacijos schema;

35.13. žemės naudojimo patikrinimo metu naudotų techninių priemonių pavadinimai, serijos numeriai;

35.14. žemės savininko, naudotojo ar kitų suinteresuotųjų asmenų paaiškinimai, prašymai ir (ar) pastabos, susiję su atliktu žemės naudojimo patikrinimu ir jo metu nustatytomis aplinkybėmis ar pažeidimais. Šią Patikrinimo akto skiltį pildo pats žemės savininkas, naudotojas ar valdytojas, pareiškėjas ar kiti suinteresuoti asmenys;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

35.15. žemės naudojimo patikrinime dalyvaujančių asmenų pageidavimas gauti užregistruoto Patikrinimo akto kopiją su priedais. Šią Patikrinimo akto skiltį pildo pats žemės savininkas, naudotojas ar valdytojas, pareiškėjas ar kiti suinteresuoti asmenys.

35.16. pažymimi duomenys apie žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūno pateiktą pasiūlymą atliekamo žemės naudojimo patikrinimo metu, jo akivaizdoje, pašalinti nustatytą (-us) galimą (-us) žemės naudojimo pažeidimą (-us) ir pateiktą pasiūlymą Patikrinimo akte pateikti asmenims paaiškinimus, prašymus ir (ar) pastabas dėl atlikto žemės naudojimo patikrinimo, jo metu nustatytų aplinkybių ir (ar) pažeidimų;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

35.17. pažymimi duomenys, ar žemės naudojimo patikrinimo metu nustatytas (-i) žemės naudojimo pažeidimas (-ai) yra pašalintas (-i) atliekamo žemės naudojimo patikrinimo metu, o atliekant pakartotinį žemės naudojimo patikrinimą, – ar ankstesnio žemės naudojimo patikrinimo metu nustatytas (-i) žemės naudojimo pažeidimas (-ai) yra pašalintas (-i), ar ne.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

36. Žemės savininkas, naudotojas ar valdytojas, kiti suinteresuoti asmenys pasirašytinai turi būti supažindinti su surašyto Patikrinimo akto turiniu, nepažeidžiant asmens duomenų teisinės apsaugos nuostatų, įtvirtintų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir Reglamente (ES) 2016/679. Patikrinimo aktą pasirašo patikrinimą atlikęs žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas ir kiti žemės naudojimo patikrinime dalyvavę asmenys. Žemės savininkui, naudotojui ar valdytojui ir kitiems asmenims atsisakius pasirašyti, tai pažymima Patikrinimo akte, tam skirtoje vietoje, ir nurodomi atsisakymo pasirašyti motyvai (jeigu žinomi).

37. Draudžiama duoti asmeniui pasirašyti neužpildytą ar nevisiškai užpildytą Patikrinimo aktą, o pasirašytą Patikrinimo aktą draudžiama taisyti ir braukyti. Po Patikrinimo akto surašymo jame gali būti įrašoma tik informacija apie prie Patikrinimo akto pridedamus dokumentus (priedus), jų lapų skaičių bei šio Patikrinimo akto registracijos data ir numeris.

38. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas ne vėliau kaip iki Patikrinimo akto užregistravimo DVS parengia:

38.1. nustatytų faktinių aplinkybių schemą, tuo atveju, jeigu žemės naudojimo patikrinimo metu buvo nustatyta žemės naudojimo tvarkos pažeidimų, atitinkančių Administracinių nusižengimų kodekse numatytų administracinių nusižengimų, kurių nagrinėjimas priskirtas Tarnybos kompetencijai, požymius arba pastebėti kiti galimi pažeidimai, nesusiję su Tarnybos kompetencija. Nustatytų faktinių aplinkybių scheme turi būti aiškiai sutartiniais ženklais apibūdinta situacija, nurodytos faktiškai naudojamos žemės sklypų ribos, ribų linijų ilgiai, jų atitiktis privatizavimo (suformavimo) dokumentams, apskaičiuotas užimtos žemės plotas, nurodyti kiti galimo administracinio nusižengimo tyrimui svarbūs duomenys. Sutartinių ženklų reikšmės apibrėžiamos faktinių aplinkybių scheme.

38.2. fotolentelę su nuotraukų aprašymu. Į DVS įkeliami fotolentelė (nuotraukų kopijos su aprašymais) privalo būti spalvota.

39. Prie Patikrinimo akto turi būti pridėta atskirai parengta nustatytų faktinių aplinkybių schema (jeigu rengiama), fotolentelė su nuotraukų aprašymu, Žemės naudojimo tvarkos reikalavimų žemės naudotojams kontrolinis klausimynas (planinio žemės naudojimo patikrinimo atveju), kiti papildomi dokumentai. Pridedami dokumentai sunumeruojami ir Patikrinimo akte nurodomas priedų lapų skaičius.

40. Surašytas Patikrinimo aktas su prie jo pridėtais dokumentais ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo žemės naudojimo patikrinimo atlikimo dienos užregistruojamas DVS.

41. Teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta užregistruoto Patikrinimo akto kopija su priedais tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui arba jų atstovams išsiunčiama teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu pašto siunta, per E. pristatymo sistemą arba elektroniniu paštu, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos, jeigu žemės naudojimo patikrinimo metu nebuvo nustatyti žemės naudojimo tvarkos pažeidimai, arba Administracinių nusižengimų kodekso

573 straipsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos, nurodant galimo administracinio nusižengimo aplinkybių įvertinimo datą ir tikrinto objekto savininką, naudotoją ar valdytoją arba jų atstovus pakviečiant jame dalyvauti, jeigu žemės naudojimo patikrinimo metu nustatyti žemės naudojimo tvarkos pažeidimų, atitinkančių

Administracinių nusižengimų kodekse numatytų administracinių nusižengimų, kurių nagrinėjimas priskirtas Tarnybos kompetencijai, požymiai. Jeigu yra techninės galimybės, tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar jų atstovams išsiunčiama fotolentelė su spalvotomis fotonuotraukomis.

Tuo atveju, jeigu žemės naudojimo patikrinimo metu nustatyta, kad nėra vieno ar daugiau žemės sklypo ribos posūkio taškus žyminčių riboženklių arba jie yra sugadinti, teritorinio skyriaus raštu, kuriuo siunčiama Patikrinimo akto kopija su priedais, tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui arba jų atstovams turi būti pasiūlyta per Taisyklį 76 punkte nustatyta tvarka nurodytą terminą imtis būtinų priemonių, skirtų sunaikintiems ar sugadintiems riboženkliais atkurti. Kartu su teritorinio skyriaus raštu taip pat turi būti pateikta Tarnybos vadovo ar jo įgalioto kito Tarnybos valstybės tarnautojo priimto sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą kopija.

Tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui arba jų atstovams teikiamoje Patikrinimo akto kopijoje ir šio akto prieduose nurodyti duomenys turi būti teikiami nepažeidžiant kitų suinteresuotų asmenų ir asmens, pateikusio prašymą arba skundą apie galimą žemės naudojimo pažeidimą (jei žemės naudojimo patikrinimas atliktas pagal gautą prašymą arba skundą), asmens duomenų teisinės apsaugos nuostatų, įtvirtintų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir Reglamente (ES) 2016/679.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

42. Teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta užregistruoto Patikrinimo akto kopija su priedais žemės naudojimo patikrinime dalyvavusiems kitų institucijų atstovams teritorinio skyriaus raštu išsiunčiama per E. pristatymo sistemą ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos, jeigu patikrinimo metu nebuvo nustatyti žemės naudojimo tvarkos pažeidimai. Tuo atveju, jeigu patikrinimo metu žemės naudojimo tvarkos pažeidimai nustatyti, – teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta užregistruoto Patikrinimo akto kopija su priedais išsiunčiama ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos.

Patikrinime dalyvavusiems kitų institucijų atstovams teikiamoje Patikrinimo akto kopijoje ir šio akto prieduose nurodyti duomenys turi būti teikiami nepažeidžiant tikrinto objekto savininko, naudotojo ar valdytojo arba jo atstovo, asmens, pateikusio prašymą arba skundą apie galimą žemės naudojimo pažeidimą (jei patikrinimas atliktas pagal gautą prašymą arba skundą), ir kitų suinteresuotų asmenų asmens duomenų teisinės apsaugos nuostatų, įtvirtintų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir Reglamente (ES) 2016/679, išskyrus atvejus, jeigu šie duomenys turi būti pateikti kitos institucijos tiesioginėms funkcijoms atlikti.

43. Teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta užregistruoto Patikrinimo akto kopija su priedais žemės naudojimo patikrinime dalyvavusiam asmeniui, pranešusiam apie galimą žemės naudojimo

tvarkos pažeidimą, kartu su teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu pašto siunta, per E. pristatymo sistemą arba elektroniniu paštu, išsiunčiama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos, jeigu patikrinimo metu nebuvo nustatyti žemės naudojimo tvarkos pažeidimai. Tuo atveju, jeigu patikrinimo metu žemės naudojimo tvarkos pažeidimai nustatyti, – teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta užregistruoto Patikrinimo akto kopija su priedais išsiunčiama ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos.

Patikrinime dalyvavusiam asmeniui, pranešusiam apie galimą žemės naudojimo tvarkos pažeidimą, teikiamoje Patikrinimo akto kopijoje ir šio akto prieduose nurodyti duomenys turi būti teikiami nepažeidžiant tikrinto objekto savininko, naudotojo ar valdytojo arba jo atstovo, kitų suinteresuotų asmenų asmens duomenų teisinės apsaugos nuostatų, įtvirtintų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir Reglamente (ES) 2016/679.

44. Teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta užregistruoto Patikrinimo akto kopija su priedais žemės naudojimo patikrinime dalyvavusiems tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui arba jų atstovams, asmeniui, pranešusiam apie galimą žemės naudojimo tvarkos pažeidimą, kitų institucijų atstovams ir kitiems suinteresuotiems asmenims gali būti nesunčiama, jeigu žemės naudojimo patikrinimo metu nebuvo nustatyta žemės naudojimo tvarkos pažeidimų ir šie asmenys nepageidavo gauti užregistruoto Patikrinimo akto kopijos su priedais, tai nurodydami žemės naudojimo patikrinimo metu surašytame Patikrinimo akte.

45. Apie žemės naudojimo patikrinimo metu pastebėtus galimus pažeidimus, nesusijusius su Tarnybos kompetencija, teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu per E. pristatymo sistemą, per 10 darbo dienų nuo patikrinimo atlikimo dienos informuojama kita kompetentinga institucija, pateikiant reikalingą informaciją (fotonuotraukas, nustatytą faktinių aplinkybių schemą ir kt.).

#### **IV SKYRIUS**

### **SKYRIUS ŽODINĖS PASTABOS PAREIŠKIMAS, ADMINISTRACINIO NUSIŽENGIMO TYRIMAS IR PROTOKOLO SURAŠYMAS**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

46. Administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio 1 dalyje nurodytus administracinius nusižengimus, dėl kurių Tarnyba turi teisę pradėti administracinio nusižengimo teiseną, mažai pavojinga administracinio nusižengimo požymių turinčia veika pripažįsta, žodines pastabas pareiškia, administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka, Pranešimus ir Protokolus surašo administracinius nusižengimus tiriantys pareigūnai.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

47. Administracinius nusižengimus tiriantis pareigūnas, prieš pradėdamas arba pradėjęs administracinio nusižengimo teiseną, įvertina, ar nėra aplinkybių, nurodytų Administracinių nusižengimų kodekso 591 straipsnyje ir 592 straipsnio 1 dalyje, dėl kurių administracinių nusižengimų teiseną negali būti pradėta, o pradėtoji turi būti nutraukta, o nustatęs vieną arba kelias Administracinių nusižengimų kodekso 591 straipsnyje ir 592 straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes, šiuos duomenis dėl administracinių nusižengimų teisenos pradėjimo negalimumo arba pradėtos nutraukimo pateikia administracinių nusižengimų bylas nagrinėjančiam pareigūnui, kuris Administracinių nusižengimų registre automatizuotu būdu surašo ir priima Nutarimą nepradėti administracinio nusižengimo teisenos arba Nutarimą nutraukti administracinio nusižengimo teiseną.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

48. Protokolas surašomas dalyvaujant administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui, kuris dėl Protokolo surašymo pakviečiamas Administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnyje nustatyta tvarka. Protokolas gali būti surašytas administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui nedalyvaujant tuo atveju, kai administracinę atsakomybę traukiamas asmuo šaukiamas (kviečiamas) neatvyko dalyvauti administracinio nusižengimo tyrime ir nedalyvavo surašant protokolą.

49. Administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui (prieš surašant Protokolą) išaiškinamos jo teisės ir pareigos, numatytos Administracinių nusižengimų kodekso 577 straipsnyje, ir tai pažymima Protokole.

50. Administracinius nusižengimus tiriantis pareigūnas tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar valdytojui Taisyklių 41 punkte nustatyta tvarka išsiųstame rašte atvykti dalyvauti galimo administracinio nusižengimo aplinkybių įvertinime nurodytu laiku įvertina:

50.1. Patikrinimo akte ir jo prieduose nurodytą informaciją ir duomenis;

50.2. tikrinto objekto savininko, naudotojo ar valdytojo arba jo įgalioto atstovo paaiškinimus, prašymus, pateiktus dokumentus ir kitą informaciją, kuri administracinius nusižengimus tiriančiam pareigūnui gali būti pateikta tiesiogiai, elektroninių ryšių priemonėmis arba pašto siunta;

50.3. kitų viešojo administravimo institucijų, įstaigų, įmonių ir kitų suinteresuotų asmenų pateiktą informaciją apie galimą padarytą administracinį nusižengimą;

50.4. ar padaryta administracinio nusižengimo požymių turinti veika gali būti laikoma mažai pavojinga ir atitinka Kriterijų sąrašą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

50.<sup>3</sup> Administracinių nusižengimų registre surašytas Pranešimas įteikiamas asmeniui, padariusiam mažai pavojingą administracinio nusižengimo požymių turinčią veiką, jeigu jis dalyvauja surašant Pranešimą, arba Administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnyje nustatyta tvarka išsiunčiamas per 3 darbo dienas nuo Pranešimo surašymo dienos, jeigu asmuo nedalyvavo surašant Pranešimą.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

50<sup>1</sup>. Administracinius nusižengimus tiriantis pareigūnas, atlikęs Taisyklių 50 punkte nurodytus veiksmus ir nenustatęs aplinkybių, dėl kurių administracinių nusižengimų teiseną negali būti pradėta, Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka nedelsiant pradeda administracinių nusižengimų teiseną. Dėl administracinio nusižengimo teisenos pradžios specialus procesinis dokumentas nerašomas.

Tuo atveju, jeigu atlikus Taisyklių 50 punkte nurodytus veiksmus nustatoma, kad padaryta Kriterijų sąrašą atitinkanti mažai pavojinga administracinio nusižengimo požymių turinti veika, administracinius nusižengimus tiriantis pareigūnas nepradeda administracinių nusižengimų teisenos ir asmeniui, padariusiam mažai pavojingą administracinio nusižengimo požymių turinčią veiką, pareiškia žodinę pastabą Administracinių nusižengimų registre automatizuotu būdu surašydamas Pranešimą.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

50<sup>2</sup>. Pranešimas surašomas dalyvaujant asmeniui, padariusiam mažai pavojingą administracinio nusižengimo požymių turinčią veiką, kuris į administracinio nusižengimo aplinkybių įvertinimą buvo pakviestas Taisyklių 41 punkte nustatyta tvarka.

Žodinė pastaba gali būti pareikšta ir Pranešimas gali būti surašytas asmeniui nedalyvaujant, jeigu asmuo kviečiamas neatvyko dalyvauti administracinio nusižengimo aplinkybių įvertinime ir nedalyvavo surašant Pranešimą, ir kai atlikus Taisyklių 50 punkte nurodytus veiksmus galima nustatyti, kad asmens padaryta administracinio nusižengimo požymių turinti veika gali būti laikoma mažai pavojinga ir atitinka Kriterijų sąraše nurodytus kriterijus.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

51. Administracinio nusižengimo tyrimas baigiamas Protokolo surašymu ar Nutarimo priėmimu, kai administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui paskiriama administracinė nuobauda – įspėjimas dėl Administracinių nusižengimų kodekso 110 straipsnio 1 dalyje ir 333 straipsnio 1 dalyje numatytų pažeidimų, arba Taisyklių 47 punkte nustatyta tvarka priimtu

administracinių nusižengimų bylas nagrinėjančio pareigūno Nutarimu nutraukti administracinio nusižengimo teiseną.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

52. Administracinius nusižengimus tiriantis pareigūnas Protokolą automatizuotu būdu surašo Administracinių nusižengimų registre. Administracinių nusižengimų registre surašyto Protokolo kopija (nuorašas) įteikiama administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui, jeigu jis dalyvauja surašant Protokolą, arba Administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnyje nustatyta tvarka išsiunčiama per 3 darbo dienas nuo Protokolo surašymo, jeigu jis nedalyvavo surašant Protokolą.

53. Protokolo turinys turi atitikti Administracinių nusižengimų kodekso 609 straipsnyje numatytus turinio reikalavimus.

54. Esant Administracinių nusižengimų kodekso 609 straipsnio 2 dalyje nurodytiems administracinio nurodymo surašymo pagrindams, administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui gali būti surašomas administracinis nurodymas – pasiūlymas administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui per Administracinio nusižengimo kodekso 610 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą savo noru sumokėti baudą, lygią pusei minimalios baudos, numatytos Administracinių nusižengimų kodekso Specialiojoje dalyje.

Administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens nedalyvavimas Protokolo surašyme, kai šis asmuo Taisyklių 48 punkte nurodyta tvarka buvo kviečiamas (šaukiamas) dalyvauti administracinio nusižengimo tyrime, neužkerta kelio šiam asmeniui surašyti administracinį nurodymą.

55. Administracinis nurodymas gali būti surašytas dėl Administracinių nusižengimų kodekso 110, 112, 257, 258, 261 ir 333 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų.

56. Administracinis nurodymas yra neskundžiamas. Administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui Administracinių nusižengimų kodekso 610 straipsnio 1 dalyje nustatytais terminais įvykdžius administracinį nurodymą, administracinio nusižengimo teiseną laikoma baigta.

57. Administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui neįvykdžius administracinio nurodymo, šis nurodymas laikomas negaliojančiu ir Administracinių nusižengimų kodekso 613 straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka ir terminais Protokolas perduodamas administracinių nusižengimų bylas nagrinėjančiam pareigūnui.

58. Asmuo, kuriam rašomas administracinis nurodymas, gali kreiptis į administracinius nusižengimus tiriantį pareigūną su prašymu neįrašyti į Protokolą administracinio nurodymo arba gali raštu kreiptis į teritorinį skyrį prašydamas, kad administracinis nurodymas būtų panaikintas ir, nelaukiant nustatyto termino pabaigos, Protokolas perduotas administracinių nusižengimų bylas nagrinėjančiam pareigūnui.

## V SKYRIUS

### ADMINISTRACINIO NUSIŽENGIMO BYLOS NAGRINĖJIMAS

59. Administracinių nusižengimų bylos turi būti išnagrinėtos per Administracinių nusižengimų kodekso 616 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą.

60. Administracinių nusižengimų bylos nagrinėjamos rašytinio proceso tvarka, nekviečiant administracinių bylų teisenoje dalyvaujančių asmenų į bylos nagrinėjimą, išskyrus atvejus, kai Administracinių nusižengimų kodekso 616 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka asmuo pateikia reikalavimą administracinio nusižengimo bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka.

61. Administracinė atsakomybė traukiamo asmens reikalavimu bylos nagrinėjimas vyksta žodinio proceso tvarka. Apie tai pranešama administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujantiems asmenims. Jeigu administracinė atsakomybė traukiamas asmuo neatvyksta į žodinį bylos nagrinėjimą, byla nagrinėjama jam nedalyvaujant rašytinio proceso tvarka.

62. Tuo atveju, jeigu administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantis pareigūnas, gavęs Protokolą ir kitą bylos medžiagą, nustato, kad būtini administracinė atsakomybė traukiamo asmens paaiškinimai dėl padaryto administracinio nusižengimo, minėtam asmeniui registruotą pašto siunta teritorinio skyriaus raštu siunčiamas prašymas pateikti paaiškinimus dėl administracinio nusižengimo, jo aplinkybių. Šioje dalyje nurodyti paaiškinimai ir parodymai turi būti pateikti per keturiolika kalendorinių dienų nuo prašymo išsiuntimo dienos. Paaiškinimų ar parodymų nepateikimas laiku neužkerta kelio nagrinėti administracinio nusižengimo bylą.

63. Tuo atveju, jeigu administracinė atsakomybė traukiamas asmuo dalyvauja surašant Protokolą, surašius Protokolą, jį perdavus administracinių nusižengimų bylas nagrinėjančiam pareigūnui ir administracinė atsakomybė traukiamam asmeniui sutikus, nedelsiant gali būti pradėtas administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimas. Tokiu atveju netaikomos Taisyklių 62 punkto nuostatos, susijusios su prašymo pateikti paaiškinimus dėl administracinio nusižengimo išsiuntimu, ir, prieš pradedant nagrinėti bylą, administracinė atsakomybė traukiamam asmeniui žodžiu pasiūloma pateikti paaiškinimus dėl administracinio nusižengimo.

64. Administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantis pareigūnas, nagrinėdamas administracinio nusižengimo bylą, privalo nustatyti aplinkybes, nurodytas Administracinių nusižengimų kodekso 617 straipsnio 1 dalyje.

65. Administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantis pareigūnas, nagrinėdamas administracinio nusižengimo bylą, turi Administracinių nusižengimų kodekso 617 straipsnio 2 dalyje nustatytą teisę pakeisti nuorodą į Administracinių nusižengimų kodekso straipsnį, straipsnio dalį ar kitą teisės aktą, kuriame nustatyta atsakomybė už šį nusižengimą, jeigu Protokole nurodyta

administracinio nusižengimo esmė yra įrodyta, tačiau suklęsta nurodant Administracinių nusižengimų kodekso straipsnį, straipsnio dalį ar kitą teisės aktą, kuriame nustatyta atsakomybė už padarytą administracinį nusižengimą.

66. Administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantis pareigūnas Nutarimą surašo Administracinių nusižengimų registre automatizuotu būdu. Administracinių nusižengimų registre surašyto Nutarimo kopija (nuorašas) įteikiama asmeniui, dėl kurio Nutarimas priimtas, jeigu jis dalyvauja administracinio nusižengimo bylos nagrinėjime, arba Nutarimo kopija (nuorašas) išsiunčiama Administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnyje nustatyta tvarka per 3 darbo dienas nuo Nutarimo priėmimo dienos, jeigu jis nedalyvavo bylos nagrinėjime. Nutarimo turinys turi atitikti Administracinių nusižengimų kodekso 618 straipsnyje numatytus turinio reikalavimus.

67. Administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantis pareigūnas, išnagrinėjęs administracinio nusižengimo bylą, priima vieną iš šių nutarimų:

67.1. skirti administracinę nuobaudą;

67.2. nutraukti administracinio nusižengimo teiseną;

67.3. motyvuotai perduoti bylos nagrinėjimą kitai institucijai, kurios pareigūnas įgaliotas nagrinėti administracinio nusižengimo bylą, arba teismui.

68. Administracinė nuobauda gali būti paskirta ne vėliau kaip per dvejus metus nuo administracinio nusižengimo padarymo dienos, o trunkamojo administracinio nusižengimo atveju, – per dvejus metus nuo jo paaiškėjimo dienos.

69. Administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantis pareigūnas, atsižvelgdamas į padaryto administracinio nusižengimo pobūdį, pažeidėjo kaltės formą ir rūšį, asmenybę, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes ir vadovaudamasis teisingumo ir protingumo principais, gali paskirti mažesnę baudą, negu Administracinių nusižengimų kodekso specialiosios dalies straipsnio sankcijoje numatyta minimali bauda, arba paskirti švelnesnę administracinę nuobaudą, negu numatyta Administracinių nusižengimų kodekso specialiosios dalies straipsnio sankcijoje, arba administracinės nuobaudos neskirti. Administracinių nusižengimų bylas nagrinėjančio pareigūno motyvuotas sprendimas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pateikiamas apylinkės teismo teisėjui sankcionuoti.

70. Nutarimas per dvidešimt kalendorinių dienų nuo Nutarimo kopijos (nuorašo) išsiuntimo ar išdavimo dienos gali būti apskųstas apylinkės teismui pagal teritorinio skyriaus buvimo vietą.

71. Skundas dėl Nutarimo paduodamas per teritorinį skyrių, kurio administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantis pareigūnas priėmė Nutarimą. Teritoriniam skyriui turi būti pateikta tiek skundo kopijų (nuorašų), kad po vieną būtų galima įteikti Administracinių nusižengimų kodekso

621 straipsnyje nurodytiems asmenims ir Nutarimą priėmusiam teritoriniam skyriui, išskyrus atvejus, kai asmenims procesiniai dokumentai įteikiami elektroninių ryšių priemonėmis. Skundas dėl Nutarimo gali būti paduodamas elektroninių ryšių priemonėmis.

72. Nutarimą priėmęs administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantis pareigūnas, nepažeisdamas Administracinių nusižengimų kodekso 622 straipsnio 2 dalyje nustatyto termino, gali visiškai ar iš dalies sutikti su skundu, Administracinių nusižengimų kodekso 625 straipsnyje nustatyta tvarka panaikinti skundžiamą Nutarimą ir priimti naują Nutarimą.

73. Administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantis pareigūnas, įvertinęs skunde nurodytas aplinkybes ir atsisakęs sutikti su skundu, per 5 darbo dienas nuo skundo gavimo, skundą dėl Nutarimo kartu su administracinio nusižengimo byla persiunčia atitinkamam apylinkės teismui.

## **VI SKYRIUS**

### **ŽEMĖS NAUDOJIMO TVARKOS PAŽEIDIMŲ ŠALINIMAS**

74. Administracinė atsakomybė traukiamam asmeniui teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu Administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnyje nustatyta tvarka, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Protokolo surašymo dienos privalo būti pasiūlyta geranoriškai pašalinti padarytą pažeidimą per nurodytą terminą, nurodant pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo datą ir laiką. Kartu su teritorinio skyriaus raštu turi būti pateikta Tarnybos vadovo ar jo įgalioto kito Tarnybos valstybės tarnautojo priimto sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą kopija.

75. Tais atvejais, kai asmeniui negali būti taikoma administracinė atsakomybė pagal Administracinių nusižengimų kodekso nuostatas, tačiau nustatoma, kad šis asmuo turi pareigą pašalinti nustatytus žemės naudojimo pažeidimus, teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu Administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnyje nustatyta tvarka, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Nutarimo nutraukti administracinio nusižengimo teiseną priėmimo dienos, asmeniui, turinčiam pareigą pašalinti pažeidimą, privalo būti pasiūlyta geranoriškai pašalinti nustatytą pažeidimą per nurodytą terminą, nurodant pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo datą ir laiką. Kartu su teritorinio skyriaus raštu turi būti pateikta Tarnybos vadovo ar jo įgalioto kito Tarnybos valstybės tarnautojo priimto sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą kopija.

75<sup>1</sup>. Asmeniui, kuriam surašant Pranešimą pareikšta žodinė pastaba dėl padarytos mažai pavojingos administracinių nusižengimų požymių turinčios veikos, kuri nepašalinta žemės naudojimo patikrinimo metu, teritorinio skyriaus raštu, siunčiamu Administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnyje nustatyta tvarka, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Pranešimo surašymo dienos privalo būti pasiūlyta per 30 darbo dienų nuo teritorinio skyriaus rašto išsiuntimo

dienos geranoriškai pašalinti padarytą mažai pavojingą administracinio nusižengimo požymių turinčią veiką, nurodant pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo datą ir laiką. Kartu su teritorinio skyriaus raštu turi būti pateikta Tarnybos vadovo ar jo įgalioto kito Tarnybos valstybės tarnautojo priimto sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą kopija.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

76. Taisyklių 74 ir 75 punktuose reglamentuojamais atvejais nustatant terminus pažeidimui pašalinti, taip pat vertinant suinteresuotų asmenų prašymus dėl terminų pažeidimui pašalinti pratęsimo turi būti atsižvelgiama į pažeidimo mastą, sukeltas pasekmes, pažeidimui pašalinti objektyviai reikalingą laiką, o prašymo pratęsti terminą pažeidimui pašalinti atveju, – taip pat ir į prašyme nurodomus motyvus, svarias nuo asmens valios nepriklausiusias priežastis, kurios lėmė arba sutrukdė pašalinti pažeidimą per nustatytą terminą, taip pat asmens faktiškai atliktus veiksmus, iš kurių matomas siekis kuo greičiau pašalinti pažeidimus, ir kitas reikšmingas aplinkybes. Visais atvejais terminas pažeidimui pašalinti turi būti nustatytas protingas, realus, pagrįstas ir skatinantis operatyvų pažeidimo pašalinimą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

77. Jeigu pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo metu nustatoma, kad pažeidimas nepašalintas, žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnas, pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo metu surašytą Patikrinimo aktą, užregistruotą DVS, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo užregistravimo perduoda teritorinio skyriaus vedėjui, kuris šiuos duomenis įvertinti perduoda atitinkamam teritorinio skyriaus darbuotojui (teisininkui ar kitam darbuotojui, turinčiam teisinių žinių ir patirties) ir administracinius nusižengimus tiriančiam pareigūnui.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

77<sup>1</sup>. Administracinius nusižengimus tiriantis pareigūnas, gavęs pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo metu surašytą Patikrinimo aktą, įvertina pateiktą medžiagą, susijusią su pakartotiniu žemės naudojimo patikrinimu, atlieka Taisyklių 47 ir 50 punktuose nurodytus veiksmus, o nustatęs, kad nėra aplinkybių, dėl kurių administracinių nusižengimų teisena negali būti pradėta, Administracinių nusižengimų kodekso ir Taisyklių nustatyta tvarka pradeda administracinių nusižengimų teisena.

Jeigu pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo metu nustatyta, kad asmuo, kuriam pareikšta žodinė pastaba ir surašytas Pranešimas, per nustatytą terminą nepašalino padarytos mažai pavojingos administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos, pakartotinai negali būti

nustatytas terminas pažeidimui pašalinti, ir nesant aplinkybių, dėl kurių administracinių nusižengimų teiseną negali būti pradėta, administracinius nusižengimus tiriantis pareigūnas asmeniui, dėl kurio surašytas Pranešimas, Administracinių nusižengimų kodekso ir Taisyklių nustatyta tvarka pradeda administracinio nusižengimo teiseną. Tokiu atveju asmeniui pareikšta žodinė pastaba Administracinių nusižengimų registre anuliuojama ir laikoma negaliojančia.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

78. Teritorinio skyriaus darbuotojas (teisininkas ar kitas darbuotojas, turintis teisinių žinių ir patirties), gavęs pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo metu surašytą Patikrinimo aktą, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo dienos įvertina pateiktą medžiagą, susijusią su pakartotiniu žemės naudojimo patikrinimu, ir parengia bei pateikia teismui ieškinį dėl įpareigojimo asmenį pašalinti jo padarytą pažeidimą, išskyrus Taisyklių 79 punkte nurodytus atvejus ir nepašalintus pažeidimus, kurie laikomi mažai pavojinga administracinio nusižengimo požymių turinčia veika, dėl kurių pradedama administracinių nusižengimų teiseną Administracinių nusižengimų kodekso ir Taisyklių nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

79. Tuo atveju, jeigu pakartotinai buvo tikrinta, ar administracinė atsakomybė traukiamas asmuo geranoriškai pašalino privačios nuosavybės teise valdomame arba nuomos ar kitais pagrindais naudojamame privačiame žemės sklype arba valstybiniame žemės sklype teisės aktų nustatyta tvarka perduotame valdyti patikėjimo teise atitinkamiems subjektams (savivaldybei, Valstybinių miškų urėdijai, valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai ir kitiems), taip pat savivaldybei nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype padarytus pažeidimus, ir nustatyta, kad šie pažeidimai nepašalinti, teritorinis skyrius per 20 darbo dienų nuo pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo dienos administracinę atsakomybę traukiamą (patrauktą) asmenį ir asmenį, nukentėjusį dėl padaryto pažeidimo, raštu informuoja, kad nukentėjęs asmuo arba savivaldybė arba subjektas, kuriam valstybinė žemė perduota valdyti patikėjimo teise, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka savo pažeistas teises turi teisę ginti teisme.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

80. Pažeidimo pašalinimas iki Nutarimo skirti administracinę nuobaudą priėmimo dienos gali būti atsakomybę lengvinančia aplinkybe.

81. Administracinės nuobaudos paskyrimas neatleidžia administracinį nusižengimą padariusio asmens nuo pareigos, už kurios nevykdymą buvo paskirta administracinė nuobauda, vykdymo.

## **VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

82. Tarnybos vadovo ar jo įgalioto kito Tarnybos valstybės tarnautojo priimtas sprendimas atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą arba jo neatlikti per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai ar jos teritoriniam padaliniui pagal veiklos teritoriją Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Tarnybos vadovo ar jo įgalioto kito Tarnybos valstybės tarnautojo motyvuoto sprendimo atlikti neplaninį žemės naudojimo patikrinimą apskundimas nesustabdo šio patikrinimo atlikimo.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

83. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnai atsako už tinkamą žemės naudojimo valstybinės kontrolės veiksmų atlikimą ir įforminimą, taip pat informacijos, susijusios su žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimu ir vykdymu, nustatytų pažeidimų pašalinimu, suvedimą į Žemės naudojimo valstybinės kontrolės elektroninę paslaugą (toliau – ŽNVK el. paslauga).

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

84. Administracinius nusižengimus tiriantys pareigūnai atsako už tinkamą mažai pavojingos administracinių nusižengimų požymių turinčios veikos nustatymą, taip pat administracinio nusižengimo tyrimo veiksmų atlikimą ir jų įforminimą, tinkamą dokumentų ir informacijos perdavimą administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui ir (ar) pažeidėjui, kitiems suinteresuotiems asmenims, taip pat informacijos, susijusios su atliktu administracinio nusižengimo tyrimu ir priimtais sprendimais, suvedimą į ŽNVK el. paslaugą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

85. Administracinių nusižengimų bylas nagrinėjantis pareigūnas atsako už tinkamą bylų nagrinėjimą ir rezultatų įforminimą, tinkamą dokumentų ir informacijos perdavimą pažeidėjui, kitiems suinteresuotiems asmenims, teismui, taip pat informacijos, susijusios su administracinių nusižengimų bylos nagrinėjimu ir priimtais sprendimais, suvedimu į ŽNVK el. paslaugą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

86. Duomenys, susiję su žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimu ir vykdymu, taip pat administracinių nusižengimų teisena ir nustatytų pažeidimų pašalinimu, laiku suvedami į ŽNVK el. paslaugą.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

---

#### **Priedų pakeitimai:**

Žemės naudojimo patikrinimo akto forma nauja redakcija pagal 1P-159-(1.3 E.)

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

Sprendimo dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo atlikimo forma nauja redakcija pagal, 1P-159-(1.3 E.)

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

Sprendimo dėl neplaninio žemės naudojimo patikrinimo neatlikimo forma

Kriterijų, kuriais vadovaujantis administracinio nusižengimo požymių turinti veika laikoma mažai pavojinga, sąrašas

#### **Pakeitimai:**

1.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-168-\(1.3.\)](#), 2015-06-01, paskelbta TAR 2015-06-05, i. k. 2015-08958

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymo dokumentų formų ir Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių teisės pažeidimų bylų nagrinėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-71-\(1.3.\)](#), 2016-02-10, paskelbta TAR 2016-02-11, i. k. 2016-02667

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymo dokumentų formų ir žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių teisės pažeidimų bylų nagrinėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-358-\(1.3 E.\)](#), 2017-08-10, paskelbta TAR 2017-08-11, i. k. 2017-13266

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymo dokumentų formų ir žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių teisės pažeidimų bylų nagrinėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos nacionalinėje žemės tarnyboje prie žemės ūkio ministerijos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-110-\(1.3 E.\)](#), 2020-03-26, paskelbta TAR 2020-03-26, i. k. 2020-06052

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-183-\(1.3 E.\)](#), 2020-07-03, paskelbta TAR 2020-07-03, i. k. 2020-14996

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-65-\(1.3 E.\)](#), 2021-03-22, paskelbta TAR 2021-03-22, i. k. 2021-05627

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-159-\(1.3 E.\)](#), 2022-05-23, paskelbta TAR 2022-05-23, i. k. 2022-10730

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo